

Toespraak van de heer Vanlouwe
Eerste Ondervoorzitter van de Senaat
n.a.v. het Colloquium inzake de strijd tegen Armoede (16/12/2014)

Dames en Heren,

Geachte Collega's,

Mag ik u allen van harte welkom heten op dit colloquium inzake de strijd tegen armoede. Vandaag vieren wij de vijftiende verjaardag van het Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten over het armoedebeleid. Vijftien jaar geleden werd ook het “Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting” opgericht. Het Steunpunt organiseert mee het overleg met alle betrokken gesprekspartners rond de strijd tegen armoede, gaande van “verenigingen waar armen het woord nemen” en OCMW's, over de sociale partners en de administraties. Op basis van deze interacties, formuleert het Steunpunt beleidsaanbevelingen en levert het een bijdrage in het politieke debat en de politieke acties van regeringen en parlementen.

Armoede gaat ons allen aan. Hoewel ongeveer 21% van onze bevolking een risico loopt op armoede of sociale uitsluiting, schermen heel wat mensen hun leven in armoede af voor de buitenwereld. Ondanks het taboe, is het belangrijk om mensonterende toestanden zo snel mogelijk op te sporen en aan te pakken.

Afin d'y remédier, il faut tout d'abord être à l'écoute des personnes pauvres et chercher une solution dans le cadre d'un dialogue « d'égal en égal » tout en respectant la personne de l'interlocuteur, sans se montrer condescendant envers elle. Ce sont surtout les éducateurs de rue qui sont impliquées en première ligne et il faut saluer les efforts qu'ils continuent à faire.

Hier past een beleid dat vooral gericht is op de meest kwetsbaren onder ons. Armoede gaat niet enkel over het gebrek aan geld. Een bijzonder kwetsbare groep zijn eenoudergezinnen, vaak vrouwen die alleen de zorg opnemen voor hun kinderen. Het is schrijnend te moeten vaststellen dat in ons land één op zes kinderen in armoede leeft.

De federale, Vlaamse en Waalse regeringen willen zich richten op de strijd tegen kinderarmoede. En natuurlijk gaat het dan niet enkel om kinderen in armoede, maar om de gezinnen met kinderen in armoede.

Certes la pauvreté n'est pas une maladie, mais elle rend malade parce qu'elle porte atteinte à la dignité humaine. En plus, elle ne touche pas uniquement les pauvres d'aujourd'hui mais tout autant, les futures générations, souvent d'une même famille, qui se verront elles-mêmes plongées dans un état de précarité. Vu qu'il est extrêmement difficile de sortir de ce cercle infernal, il faut privilégier des mesures à très long terme.

Armoede is een monster met vele koppen. Arm zijn, betekent ook uitgesloten zijn van alles waar normaal iedereen toegang toe moet hebben. De economische, sociale en culturele grondwettelijke rechten blijven voor velen dode letter. Zonder het scheppen van de nodige voorwaarden voor zelfontplooiing op zowel sociaal, psychisch als economisch vlak, komt van al die mooie principes niets in huis.

Daarom pleit Elke Sleurs, onze federale Staatssecretaris voor Armoedebestrijding, in haar beleidsnota voor een transversale benadering en een brede visie op armoede. De federale Staatssecretaris wil door een structurele aanpak op lange termijn de vicieuze cirkel van generatiearmoede doorbreken. We moeten dus niet enkel aan symptoombestrijding doen, maar de problemen echt bij de wortels aanpakken.

La Secrétaire d'État ne se limite pas à des principes théoriques. Elle veut aller à la rencontre des personnes touchées par la pauvreté et l'exclusion sociale ; et institutionnaliser leur contribution à la discussion. Dans ce cadre, elle créera une campagne de communication experts du vécu. Les experts intègrent le point de vue des personnes en situation de pauvreté dans les services publics et signalent les obstacles cachés qui empêchent les gens de faire valoir leurs droits sociaux fondamentaux.

Om haar armoedebelid te versterken, wil de Staatssecretaris zich richten op samenwerking en coördinatie. Zij zal de gesprekken over de toekomst van het Steunpunt verderzetten met de ondertekenaars van het samenwerkingsakkoord om zo de armoedebestrijding te optimaliseren.

De plus, la Secrétaire d'État entend s'inscrire dans les cadre et les objectifs de la stratégie « Europe 2020 » qui vise à lutter contre la pauvreté et l'exclusion sociale en réduisant le nombre de personnes touchées ou menacées par la pauvreté et l'exclusion sociale, d'au moins 20 millions.

Ook op Vlaams niveau is men bezig met de strijd tegen armoede. Liesbeth Homans, de Vlaamse minister van Armoedebestrijding, is er bijvoorbeeld van overtuigd dat armoede niet enkel over een gebrek aan geld gaat. Armoede gaat vaak gepaard met sociale uitsluiting en heeft een effect op onder andere volksgezondheid, mensen hun zelfbeeld, het perspectief op werk, enzoverder.

Jammer genoeg is de eigen kracht van mensen in armoede niet altijd voldoende om eruit te geraken. Minister Homans wil daarom mensen in armoede ondersteunen in hun toegang tot sociale grondrechten. Zo wil ze ook voorkomen dat er nog meer mensen in armoede terecht komen. De Minister zal daarom het armoedebeleid ook heroriënteren in de richting van een structurele aanpak van de armoedeproblematiek.

La pauvreté est un problème à dimensions multiples. Il va bien au-delà du présent, et demande une solution nuancée à long terme. Il faut à tout prix éviter que ce fléau prenne de l'ampleur et s'éternise de manière à hypothéquer l'avenir des futures générations, avant même qu'elles soient nées.

Het Steunpunt heeft duidelijk aangetoond dat samenwerking tussen de federale overheid en de deelstaten, mét input van ervaringsdeskundigen, ons in staat stelt om op een duurzame manier de problematiek rond armoede aan te pakken. Armoede raakt de meest kwetsbaren in onze samenleving. En zij moeten zonder twijfel, o.a. door de overheid, goed beschermd en goed geholpen worden, nu, en in de toekomst.
